

Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland 2025

Provinciale Staten van Gelderland

Gelezen het voorstel van het presidium tot vaststelling van het Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland 2025;

Gelet op artikel 16, 80, 104a, 105, 143 eerste lid en artikel 167 van de Provinciewet;

Besluiten

Vast te stellen het navolgende Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland 2025

Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland 2025

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. De voorzitter

De voorzitter is belast met:

- het leiden van de vergadering;
- het handhaven van de orde;
- het doen naleven van het Reglement van Orde;
- hetgeen de Provinciewet of dit reglement hem verder opdraagt.

Artikel 2. Plaatsvervangend voorzitter

- Provinciale Staten benoemen bij de aanvang van de zittingsperiode één of meer plaatsvervangende voorzitters en stellen de volgorde voor waarnemen vast.
- Provinciale Staten voorzien zo spoedig mogelijk in een tussentijdse vacature.

Artikel 3. Het Presidium

- Provinciale Staten hebben een Presidium.
- Lid van het Presidium zijn de voorzitters van de fracties als bedoeld in artikel 5, derde lid.
- De voorzitters van de fracties kunnen zich laten vervangen door de plaatsvervangend voorzitter van de fractie.
- Het Presidium wordt voorgezeten door de voorzitter of een op grond van artikel 2, eerste lid benoemde plaatsvervangend voorzitter.
- Het Presidium kan Gedeputeerde Staten uitnodigen aan de beraadslaging deel te nemen. Gedeputeerde Staten kunnen het Presidium verzoeken de secretaris aan de beraadslaging te laten deelnemen.
- De vergaderingen van het Presidium zijn openbaar. Artikel 23 Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.
- De presidiumvergaderingen kunnen fysiek of digitaal plaatsvinden.
- Het Presidium heeft tot taak:
 - het regelen van de werkzaamheden in de vergadering van Provinciale Staten;
 - het doen van voorstellen aan Provinciale Staten over regelingen die het functioneren van Provinciale Staten aangaan;
 - het doen van voorstellen aan Provinciale Staten in het kader van de Kieswet.
- Het Presidium beslist bij meerderheid van stemmen. Elk lid van het Presidium heeft één stem. De eerste plaatsvervangend voorzitter heeft geen stemrecht.

Artikel 3a. Agendacommissie

- Provinciale Staten hebben een Agendacommissie. De Agendacommissie bestaat uit de door Provinciale Staten op grond van artikel 45 benoemde voorzitters.
- De Agendacommissie wordt voorgezeten door de voorzitter van Provinciale Staten of een op grond van artikel 2, eerste lid benoemde plaatsvervangend voorzitter.
- De Agendacommissie stelt de agenda van de dagen met beeldvormende bijeenkomsten en oordeelsvormende vergaderingen vast.
- De Agendacommissie komt bijeen conform het vastgestelde vergaderschema en voorts wanneer de voorzitter, dan wel een van de leden daarom, gemotiveerd, verzoekt. De griffier stuurt de leden tenminste zeven dagen voorafgaand aan de vergadering een oproep. Indien de voorzitter oordeelt dat er sprake is van een spoedeisend belang, kan hij van deze termijn afwijken. In dat geval stuurt de griffier de oproep ten minste vierentwintig uur voorafgaand aan de vergadering.

5. De vergaderingen van de Agendacommissie zijn openbaar. De voorzitter kan in bijzondere gevallen bepalen dat de deuren gesloten worden. De Agendacommissie beslist vervolgens of met gesloten deuren wordt vergaderd.
6. Als over een beslissing stemming wordt verlangd, besluiten de aanwezige leden van de Agendacommissie bij meerderheid van stemmen.

Hoofdstuk 2 Toelating van nieuwe leden en de vorming van fracties

Artikel 4. Onderzoek geloofsbrief en beëdiging

1. Na een verkiezing voor Provinciale Staten en bij benoemingen ter voorziening in tussentijdse vacatures onderzoekt het Presidium de geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden.
2. Het Presidium brengt verslag uit van haar onderzoek aan Provinciale Staten en doet daarbij een voorstel voor een besluit over de toelating. In het verslag maakt de griffier zo nodig melding van een minderheidsstandpunt.
3. Na een verkiezing voor Provinciale Staten roept de voorzitter de toegelaten leden van Provinciale Staten op om in de eerste vergadering van Provinciale Staten in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Provinciewet, de eed of de verklaring en belofte af te leggen.
4. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd lid van Provinciale Staten op voor de vergadering waarin Provinciale Staten beslissen over diens toelating om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 5. Fracties en Groepen

1. De leden van Provinciale Staten die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Een fractie kan uit één lid bestaan.
2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in Provinciale Staten deze aanduiding als naam. Als geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie in de eerste vergadering van Provinciale Staten aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in Provinciale Staten wil voeren. Deze naam geldt voor de gehele Statenperiode.
3. De namen van degenen die als voorzitter van de fractie en als diens plaatsvervanger optreden worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
4. De voorzitter wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk geïnformeerd wanneer:
 - a. een of meer leden van een fractie uit de fractie treden;
 - b. twee of meer fracties als één fractie gaan optreden, of;
 - c. een of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie.
5. Na ontvangst van de in het vierde lid bedoelde melding houdt de voorzitter met de veranderde situatie rekening met ingang van de eerstvolgende vergadering van Provinciale Staten.
6. De uit de fractie getreden leden bedoeld in het vierde lid onder a. worden aangeduid als 'groep', gecombineerd met de naam van haar fractievoorzitter.
7. Een nieuw gevormde fractie als bedoeld in het vierde lid onder b. wordt aangeduid met de gecombineerde namen van de oorspronkelijke fracties.

Artikel 6. Fractievoolgers

1. Een fractie heeft ten hoogste drie fractievoolgers. Provinciale Staten kunnen van het maximum afwijken bij besluit dat aan het begin van een Statenperiode wordt genomen. Een groep als bedoeld in artikel 5, zesde lid, heeft geen fractievoolgers.
2. Een fractievoolger kan zijn fractie vertegenwoordigen in bijeenkomsten en vergaderingen als bedoeld in hoofdstukken 8, 9 en 10.
3. Provinciale Staten benoemen fractievoolgers op voordracht van een fractie.
4. Op een fractievoolger zijn de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Provinciewet van overeenkomstige toepassing.
5. Voorafgaand aan de benoeming van een fractievoolger onderzoekt het Presidium de geloofsbrieven van de voorgedragen kandidaat.
6. Het Presidium brengt verslag uit van zijn onderzoek aan Provinciale Staten en doet daarbij een voorstel voor een besluit over de toelating. In de besluitenlijst maakt de griffier zo nodig melding van een minderheidsstandpunt.
7. Een fractievoolger legt, alvorens zijn functie te kunnen uitoefenen, in handen van de voorzitter van Provinciale Staten, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

“Ik zweer (verklaar) dat ik, om mijn fractie te mogen vertegenwoordigen, rechtstreeks noch middellijk, onder welke voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer (verklaar en beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als fractievolger naar eer en geweten zal vervullen. Zo waarlijk helpe mij God Almachtig". (Dat verklaar en beloof ik")

8. Een fractievolger houdt op fractievolger te zijn:
 - a. aan het einde van de zittingsperiode van Provinciale Staten;
 - b. indien de fractievolger niet langer voldoet aan de vereisten, bedoeld in het vierde lid;
 - c. indien de fractievolger niet langer de steun van zijn fractie geniet en de voorzitter van deze fractie dit schriftelijk heeft meegedeeld aan de voorzitter van Provinciale Staten.
9. Een fractievolger kan te allen tijde ontslag nemen en doet daarvan schriftelijk mededeling aan de voorzitter.
10. Provinciale Staten kunnen een fractievolger ontslaan op voorstel van de voorzitter.

Hoofdstuk 3 Benoeming gedeputeerden

Artikel 7. Onderzoek integriteit en geloofsbrieven

1. De commissaris van de Koning laat onderzoeken of aan de benoeming van een kandidaat tot gedeputeerde risico's zijn verbonden voor de integriteit van het provinciebestuur, die voortvloeien uit aan zijn persoon verbonden omstandigheden, zijn financiële of zakelijke belangen, openbare betrekkingen en nevenfuncties.
2. De commissaris van de Koning bespreekt de uitkomsten van het onderzoek met de kandidaat. Vervolgens informeert hij Provinciale Staten over de uitkomsten.
3. Het Presidium onderzoekt de geloofsbrieven van de kandidaat. Het Presidium brengt verslag uit van haar onderzoek aan Provinciale Staten en doet daarbij een voorstel voor een besluit over de benoeming. In het verslag maakt de griffier zo nodig melding van een minderheidsstandpunt.
4. Provinciale Staten betrekken de uitkomsten van het onderzoek bij de beraadslaging over de benoeming van de kandidaat.

Artikel 8. Benoeming

Provinciale Staten kunnen op voorstel van het Presidium nadere regels vaststellen voor de procedure van benoeming.

Hoofdstuk 4 Ingekomen stukken

Artikel 9. Ingekomen stukken

1. De griffier informeert briefschrijvers over de wijze van behandeling.
2. Provinciale Staten besluiten over de wijze van afdoening van de ingekomen stukken op voorstel van de griffier.
3. Provinciale Staten kunnen anonieme, onbegrijpelijke, beledigende en bedreigende stukken zonder nadere mededeling terzijde leggen.

Hoofdstuk 5 Vergaderingen

Paragraaf 1 Voorbereiding van vergaderingen

Artikel 10. Vergaderlocatie en vergaderschema

1. De vergaderingen van Provinciale Staten vinden plaats in het Huis der Provincie te Arnhem.
2. De voorzitter kan in bijzondere gevallen een andere vergaderplaats aanwijzen. Hij voert hierover, tenzij er sprake is van een spoedeisende situatie, overleg met het Presidium.
3. De voorzitter stelt uiterlijk op 1 oktober een schema vast voor de in het volgend kalenderjaar te houden vergaderingen van Provinciale Staten, na overleg met het Presidium.

Artikel 11. Oproep

De voorzitter zendt ten minste vijf dagen voor een vergadering de leden van Provinciale Staten een oproep onder vermelding van dag, tijdstip en plaats van de vergadering. De voorzitter kan van de oproeptermijn afwijken als er sprake is van een spoedeisende situatie.

Artikel 12. Agenda

1. De voorzitter stelt met inachtneming van de behandeladviezen van de Agendacommissie de agenda van de vergadering voorlopig op.
2. Ieder lid van Provinciale Staten kan tot maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering onderwerpen indienen, waaronder spoeddebatten, ter plaatsing op de agenda. De voorzitter kan eveneens aanvullingen voorstellen op de agenda. De griffier informeert Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten hierover.
3. Bij aanvang van de vergadering beslissen Provinciale Staten over de aanvullingen op de agenda als bedoeld in het tweede lid en stellen de agenda vast.

4. Provinciale Staten kunnen bij meerderheid van stemmen bij de vaststelling van de agenda op voorstel van een lid van Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten of de voorzitter de volgorde van onderwerpen wijzigen, onderwerpen van de agenda afvoeren of een spoeddebat houden.
5. Wanneer Provinciale Staten een onderwerp onvoldoende voor de openbare beraadslaging voorbereid achten, kunnen zij het onderwerp eerst bespreken in een beeldvormende bijeenkomst of oordeelsvormende vergadering of aan Gedeputeerde Staten nadere inlichtingen of advies vragen.

Artikel 13. Publicatie van stukken

1. De griffier publiceert stukken die ter toelichting van de onderwerpen op de agenda dienen en ingekomen stukken als bedoeld in artikel 9 digitaal in een Stateninformatiesysteem.
2. Als op stukken op grond van artikel 84 van de Provinciewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier de leden van Provinciale Staten inzage. De stukken mogen op geen enkele wijze worden gekopieerd of gefotografeerd.
3. De griffier verstrekt op uitdrukkelijk verzoek van een lid een genummerd afschrift. Hij houdt een registratie bij van de verstrekte afschriften. Op verzoek van de griffier levert het Statenlid het genummerd afschrift onmiddellijk weer in.
4. Gedeputeerde Staten verstrekken ieder jaar een overzicht van de stukken die op enig moment aan Provinciale Staten onder geheimhouding zijn verstrekt. Gedeputeerde Staten geven daarbij gemotiveerd aan of geheimhouding nog steeds van kracht is of kan worden opgeheven.

Paragraaf 2 Vergaderorde

Artikel 14. Zitplaatsen

1. De voorzitter, de leden van Provinciale Staten, de griffier, de leden van Gedeputeerde Staten en de secretaris hebben een vaste zitplaats. Deze plaats wijst de voorzitter bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van Provinciale Staten aan, na overleg met het Presidium.
2. De voorzitter kan de indeling herzien na overleg met het Presidium.
3. De voorzitter wijst zitplaatsen aan voor de overige personen die voor de vergadering zijn uitgenodigd.

Artikel 15. Toehoorders en pers

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is niet toegestaan.

Artikel 16. Geluids- en beeldregistraties en communicatiemiddelen

1. Wie tijdens de vergadering van Provinciale Staten in de vergaderzaal geluids- dan wel beeldregistraties wil maken, vraagt toestemming aan de voorzitter en gedraagt zich naar zijn aanwijzingen.
2. Het gebruik van communicatiemiddelen in de vergaderzaal en op de publieke tribune is toegestaan als dit de orde van de vergadering niet verstoort. De leden en andere aanwezigen volgen hierover aanwijzingen van de voorzitter op.

Artikel 17. Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent ieder lid van Provinciale Staten onmiddellijk de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt de presentielijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening vastgesteld.

Artikel 18. Opening van de vergadering

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur als het daarvoor door de wet vereiste aantal leden van Provinciale Staten bijkens de presentielijst aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter dag en uur van de volgende vergadering, met inachtneming van artikel 20 van de Provinciewet.

Artikel 19. Woordvoering

Voorafgaand aan de vergadering melden de fractievoorzitters en de voorzitters van groepen aan de voorzitter de agendapunten waarover de fractie of de groep het woord wenst te voeren en andere voor de orde relevante zaken.

Artikel 20. Spreektijd

1. De voorzitter stelt, na overleg met het Presidium, bij de aanvang van de vergadering een spreektijdregeling voor. Provinciale Staten stellen de spreektijdregeling vast.

2. De verdeling van de spreektijd vindt plaats op basis van een verdeelsleutel, te bepalen door het Presidium.
3. De spreektijdregeling is van toepassing op bijdragen in de termijn. De spreektijdregeling is niet van toepassing op:
 - a. interrupties en antwoorden op interrupties;
 - b. stemverklaringen;
 - c. voorstellen van orde; en
 - d. mededelingen van een lid over een persoonlijk feit.
4. Leden van fracties als bedoeld in artikel 5, vierde lid, onder a en leden van fracties als bedoeld in artikel 5, vierde lid, onder b krijgen naar rato een gedeelte van de spreektijd toegewezen van de oorspronkelijke fractie.

Artikel 21. Spreekregels

1. De leden van Provinciale Staten en overige aanwezigen spreken vanaf de door de voorzitter aangewezen spreekplaats en richten zich tot de voorzitter.
2. Bij bijzondere gelegenheden kan de voorzitter bepalen dat de leden van Provinciale Staten en de overige aanwezigen vanaf een andere plaats spreken.

Artikel 22. Volgorde sprekers

1. Een lid van Provinciale Staten voert het woord na het van de voorzitter verkregen te hebben.
2. Een lid van Provinciale Staten dat het woord vraagt over de orde van de vergadering of over een persoonlijk feit krijgt als eerste het woord.

Artikel 23. Aantal spreektermijnen

1. De beraadslaging over een onderwerp of voorstel geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij Provinciale Staten anders beslissen.
2. De voorzitter sluit elke spreektermijn af.
3. Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp.
4. Het derde lid is niet van toepassing op het lid dat namens een commissie het woord voert of spreekt over een voorstel van orde.

Artikel 24. Handhaving van de orde

1. Een spreker wordt in zijn betoog niet gestoord, tenzij:
 - a. de voorzitter het nodig oordeelt hem aan het opvolgen van dit reglement te herinneren;
 - b. een lid hem interrumpeert via de daartoe bestemde microfoons. De voorzitter kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
2. Als een spreker zich op een beledigende of onbetamelijke wijze uitdrukt, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp dan wel anderszins de orde verstoort, roept de voorzitter hem tot de orde. Als de spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter hem gedurende de vergadering, over het betreffende onderwerp het woord ontfangen.
3. De voorzitter kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen. Wanneer na de heropening van de vergadering de orde opnieuw wordt verstoord, kan hij de vergadering sluiten.

Paragraaf 3 Beraadslaging en besluitvorming

Artikel 25. Beraadslaging

1. Provinciale Staten kunnen op voorstel van de voorzitter of een lid van Provinciale Staten beslissen over een of meer onderdelen van een onderwerp afzonderlijk te beraadslagen.
2. Op verzoek van een lid van Provinciale Staten of op voorstel van de voorzitter kunnen Provinciale Staten besluiten de beraadslaging voor een door hen te bepalen tijd te schorsen om de leden van Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten de gelegenheid te geven tot beraad.
3. Provinciale Staten kunnen Gedeputeerde Staten verzoeken de secretaris te laten deelnemen aan de beraadslaging.
4. De griffier neemt deel aan de beraadslaging op uitnodiging van de voorzitter.
5. Provinciale Staten kunnen op voorstel van de voorzitter of een lid beslissen dat anderen dan bedoeld in het derde en vierde lid deelnemen aan de beraadslaging.
6. Wanneer de voorzitter vaststelt dat over een onderwerp voldoende is gesproken, sluit hij de beraadslaging, tenzij Provinciale Staten anders beslissen.
7. De voorzitter deelt na sluiting van de beraadslaging mee wanneer stemming plaatsvindt.

Artikel 26. Besluitvorming

1. Een Statenlid kan de voorzitter verzoeken één of meerdere beslispunten apart in stemming te brengen.
2. Voordat Provinciale Staten tot beraadslaging en stemming overgaan, heeft ieder lid het recht met een stemverklaring zijn uit te brengen stem kort te motiveren.
3. Na de stemming over eventuele amendementen stemmen Provinciale Staten over het voorstel zoals het dan luidt, tenzij geen stemming wordt gevraagd.
4. Voordat Provinciale Staten stemmen over het voorstel in zijn geheel formuleert de voorzitter zo nodig het voorstel over de te nemen eindbeslissing.
5. De voorzitter vraagt of stemming wordt verlangd. Als geen van de leden om stemming vraagt en ook de voorzitter dit niet verlangt, stelt de voorzitter vast dat het voorstel zonder stemming is aangenomen.
6. De voorzitter meldt nadat hij de stemming heeft gesloten de uitslag en vermeldt daarbij het aantal vóór en tegen uitgebrachte stemmen.
7. In de besluitenlijst van de vergadering wordt vermeld welke leden zich op grond van artikel 28 Provinciewet van stemming hebben onthouden.

Artikel 26a. Elektronisch stemmen

1. De leden brengen hun stem uit met behulp van het aanwezige elektronische stelsysteem nadat de voorzitter de stemming heeft geopend.
2. Bemerkt een lid nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, dat hij zich bij het uitbrengen van zijn stem heeft vergist, dan kan hij de voorzitter verzoeken in de besluitenlijst op te nemen dat hij zich heeft vergist. In de uitslag van de stemming brengt dit laatste geen verandering.

Artikel 26b. Stemmen op andere wijze

1. Indien het elektronische stelsysteem niet beschikbaar is, stemmen Provinciale Staten bij zitten en opstaan.
2. De voorzitter of een lid kunnen vragen om een hoofdelijke stemming.
3. Bij hoofdelijke stemming roept de voorzitter de leden van de Provinciale Staten bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming vindt plaats naar volgorde van de presentielijst, te beginnen met een door de voorzitter te trekken nummer, dat blijft gelden voor de gehele vergadering.
4. De leden brengen hun stem uit door het woord 'voor' of 'tegen' uit te spreken, zonder enige toevoeging.
5. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing nog herstellen voordat het volgende lid gestemd heeft. Bemerkt het lid zijn vergissing pas later, dan vindt voordat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt op zijn verzoek een herstemming plaats.
6. Bemerkt het lid zijn vergissing pas nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, dan kan hij de voorzitter verzoeken in de besluitenlijst op te nemen dat hij zich heeft vergist. In de uitslag van de stemming brengt dit laatste geen verandering.

Artikel 27. Stemming over amendementen en moties

1. Als een amendement op een voorstel is ingediend stemmen Provinciale Staten eerst over dat amendement.
2. Als op een amendement een subamendement is ingediend stemmen Provinciale Staten eerst over het subamendement en vervolgens over het amendement.
3. Als twee of meer amendementen of subamendementen op een voorstel zijn ingediend, bepaalt de voorzitter de volgorde waarin Provinciale Staten hierover stemmen. Daarbij brengt de voorzitter het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming.
4. Als bij een voorstel een motie is ingediend, stemmen Provinciale Staten eerst over het voorstel en vervolgens over de motie.

Artikel 28. Stemming over personen

1. Wanneer Provinciale Staten stemmen over het benoemen, voordragen of aanbevelen van personen, benoemt de voorzitter voorafgaand aan de stemming vier leden tot stembureau. De leden van het stembureau wijzen uit hun midden een voorzitter aan.
2. De stemming vindt schriftelijk plaats met uniforme stembriefjes.
3. Ieder aanwezig lid is verplicht een stembriefje in te leveren, behalve wanneer hij zich op grond van de Provinciewet van stemming moet onthouden.
4. Provinciale Staten stemmen net zo vaak als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. Provinciale Staten kunnen op voorstel van de voorzitter beslissen dat bepaalde stemmingen worden samengevat op één stembriefje.

5. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat op grond van het derde lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Wanneer de aantallen niet gelijk zijn en dit van invloed is op het besluit, stemmen Provinciale Staten opnieuw.
6. Voor het bepalen van de volstreekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Provinciewet beschouwt de voorzitter leden die geen behoorlijk ingevuld stembriefje hebben ingeleverd als leden die geen stem hebben uitgebracht. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
 - a. een blanco stembriefje;
 - b. een ondertekend stembriefje;
 - c. een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld;
 - d. een stembriefje waarbij, als het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
 - e. een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.
7. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslissen Provinciale Staten, op voorstel van de voorzitter.
8. De griffier vernietigt de stembriefjes onmiddellijk nadat de voorzitter de uitslag van de stemming heeft vastgesteld.

Artikel 29. Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, stemmen Provinciale Staten een tweede maal.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, stemmen Provinciale Staten een derde maal. Deze derde stemming vindt plaats tussen de twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben verkregen. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan maken Provinciale Staten met een tussenstemming uit tussen welke twee personen de derde stemming plaatsvindt.
3. Als bij tussenstemming de stemmen staken, beslist het lot. Als bij de derde stemming de stemmen staken, vindt in dezelfde vergadering een herstemming plaats. Staken bij deze stemming de stemmen opnieuw, dan beslist terstond het lot.

Artikel 30. Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen schrijft de voorzitter de namen van hen tussen wie de beslissing moet plaatshebben, op afzonderlijke, geheel gelijke, briefjes.
2. De griffier vouwt deze briefjes op gelijke wijze, nadat zij door het stembureau zijn gecontroleerd. Vervolgens deponeert hij ze in een stembokaal en schudt ze om.
3. De voorzitter neemt een van de briefjes uit de stembokaal. De persoon wiens naam op dit briefje staat, is gekozen.

Artikel 31. De besluitenlijst

1. Provinciale Staten stellen de besluitenlijst in de eerstvolgende vergadering vast.
2. De besluitenlijst bevat de presentielijst, de besluiten die in de vergadering zijn genomen, de uitslag van stemmingen over moties en amendementen, de uitslag van de beraadslaging en stemming over besluiten en de namen van de leden die zich op grond van artikel 28 van de Provinciewet van beraadslaging en stemming hebben onthouden, en toezeggingen.
3. De voorzitter, de leden, de griffier, de gedeputeerden, de commissaris van de Koning, de secretaris en de andere genodigden hebben het recht een voorstel tot verandering aan Provinciale Staten te doen, als de ontwerp-besluitenlijst onjuistheden bevat.

Hoofdstuk 6 Rechten van leden

Artikel 32. Amendementen

1. Ieder lid van Provinciale Staten kan tot aan het sluiten van de beraadslaging amendementen en subamendementen indienen. Provinciale Staten beraadslagen alleen over amendementen en subamendementen die ingediend zijn door leden van Provinciale Staten die de presentielijst getekend hebben en in de vergadering aanwezig zijn.
2. Elk amendement en subamendement moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend, tenzij de voorzitter - met het oog op het eenvoudige karakter van het voorstel - oordeelt dat met een mondelinge indiening kan worden volstaan.
3. De indiener kan een amendement of subamendement intrekken tot het moment dat de besluitvorming door Provinciale Staten daarover plaatsvindt.
4. De indiener streeft er naar om een concept van het amendement voor maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering te verstrekken aan de griffier voor een feitelijke en juridische toets.

Na toestemming van de indiener publiceert de griffier het concept-amendement in het Stateninformatiesysteem.

Artikel 33. Moties

1. Ieder lid van Provinciale Staten kan tot aan het sluiten van de beraadslaging een motie indienen.
2. Provinciale Staten beraadslagen alleen over moties die ingediend zijn door leden van Provinciale Staten die de presentielijst getekend hebben en in de vergadering aanwezig zijn.
3. Het lid leest het dictum van de motie voor en dient deze vervolgens schriftelijk in bij de voorzitter.
4. De behandeling van een motie over een bepaald onderwerp vindt tegelijk met de beraadslaging over dat onderwerp plaats.
5. De indiener kan een motie intrekken tot het moment dat de besluitvorming door Provinciale Staten daarover plaatsvindt.
6. De indiener streeft er naar om een concept van de motie voor maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering te verstrekken aan de griffier voor een feitelijke en juridische toets. Na toestemming van de indiener publiceert de griffier de concept-motie in het Stateninformatiesysteem.

Artikel 33a. Moties naar aanleiding van oordeelsvorming

1. Ieder lid van Provinciale Staten kan in de vergadering een motie indienen om een Statenuitspraak te vragen naar aanleiding van de behandeling van een onderwerp in een oordeelsvormende vergadering.
2. Het lid kondigt de motie uiterlijk maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering bij de voorzitter aan en verstrekt daarbij de tekst van de motie.
3. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin aangemelde moties aan de orde worden gesteld.
4. Artikel 33, tweede, derde, en vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing.
5. De motie wordt op de volgende wijze behandeld:
 - a. De indiener van de motie krijgt maximaal twee minuten het woord om de motie toe te lichten en het belang van de voorgelegde Statenuitspraak te beargumenteren.
 - b. Gedeputeerde Staten geven in maximaal drie minuten een advies over de motie.
 - c. De indiener van de motie krijgt vervolgens maximaal één minuut het woord om te reageren op het advies van Gedeputeerde Staten.
 - d. De overige leden krijgen maximaal één minuut het woord om te reageren op de motie en het advies van Gedeputeerde Staten.
 - e. Gedeputeerde Staten geven in maximaal één minuut aan of zij hun advies over de motie handhaven.
 - f. De indiener van de motie krijgt maximaal één minuut het woord voor een slotpleidooi, waarna stemming over de motie volgt.

Artikel 34. Voorstellen van orde

1. De voorzitter of een lid van Provinciale Staten kan tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat hij kort kan toelichten.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen.
3. Over een voorstel van orde beslissen Provinciale Staten terstond.

Artikel 35. Initiatiefvoorstel

1. Een lid van Provinciale Staten kan een initiatiefvoorstel indienen. Hij dient dit voorstel schriftelijk in bij de voorzitter.
2. De plaatsvervangend voorzitter kan namens het Presidium een initiatiefvoorstel indienen. Hij dient dit voorstel schriftelijk in bij de voorzitter.
3. De Agendacommissie bepaalt welke voorbereiding de behandeling van het initiatiefvoorstel in Provinciale Staten behoeft op grond van de wet of bepalingen in dit reglement.

Artikel 36. Interpellatie

1. Een lid van Provinciale Staten dient een verzoek tot het houden van een interpellatie uiterlijk op maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering schriftelijk bij de voorzitter in. Van deze termijn wijken Provinciale Staten af wanneer de voorzitter het verzoek spoedeisend acht. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd alsmede de te stellen vragen.
2. De griffier brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de commissaris van de Koning.
3. De interpellatie vindt plaats als in de eerstvolgende vergadering na indiening ten minste negen andere leden van Provinciale Staten het verzoek steunen. De interpellatie vindt plaats in dezelfde vergadering, tenzij Provinciale Staten anders beslissen.
4. De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord voor het stellen van de in het eerste lid bedoelde vragen. Daarna krijgen Gedeputeerde Staten of de commissaris van de Koning de gele-

genheid de verlangde inlichtingen te geven. Daarna start overeenkomstig artikel 25 van dit reglement de beraadslaging over de verkregen inlichtingen, waarbij de interpellant in de eerste termijn als eerste het woord krijgt.

Artikel 37. Spoeddebat

1. Een lid van Provinciale Staten kan een gemotiveerd verzoek indienen voor het houden van een spoeddebat, waarin de indiener beoogt middels een motie een Statenuitspraak te krijgen.
2. Er is sprake van spoed wanneer het doen van een Statenuitspraak geen uitstel duldt en bespreking van het onderwerp in de eerstvolgende oordeelsvormende vergadering daarom niet aan de orde is.
3. Een lid kan geen spoeddebat aanvragen over een onderwerp dat door de Agendacommissie is geagendeerd voor een toekomstige verkennende of oordeelsvormende vergadering.
4. Een aanvraag voor een spoeddebat dient, vergezeld van een concept-motie, uiterlijk maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering bij de voorzitter schriftelijk te zijn ingediend. Van deze termijn kunnen Provinciale Staten afwijken indien de noodzaak voor het spoeddebat pas na het verstrijken van de in de eerste volzin genoemde termijn duidelijk is geworden.
5. Provinciale Staten plaatsen het spoeddebat op de agenda indien het verzoek naast de indiener door tenminste negen andere leden van Provinciale Staten wordt gesteund. Provinciale Staten bespreken een spoeddebat nadat de beraadslaging over de eerder op de agenda opgenomen agendapunten is beëindigd.
6. Wanneer de voorzitter vaststelt dat over het onderwerp voldoende is gedebatteerd, sluit hij het spoeddebat.

Artikel 38. Vragenuur

1. De voorzitter geeft ieder lid aan het begin van de vergadering de gelegenheid vragen te stellen aan Gedeputeerde Staten, of een van hun leden, of de commissaris van de Koning over niet op de agenda vermelde onderwerpen. De voorzitter bepaalt op welk tijdstip het vragenuur eindigt.
2. Het lid van Provinciale Staten dat mondelinge vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van de vragen uiterlijk op maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering aan de voorzitter.
3. De te stellen vragen zijn bondig en politiek actueel. Vragen zijn politiek actueel wanneer de beantwoording geen uitstel duldt en het indienen van schriftelijke vragen op grond van artikel 39 daarom niet aan de orde is.
4. Een lid kan geen vragen stellen over:
 - a. een onderwerp dat door de Agendacommissie is geagendeerd voor een toekomstige verkennende of oordeelsvormende vergadering;
 - b. een onderwerp waarover door een lid op grond van artikel 39 schriftelijke vragen zijn gesteld die nog door Gedeputeerde Staten moeten worden beantwoord, tenzij de termijn als bedoeld in artikel 39, tweede lid is verstreken.
5. De griffier informeert de leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten en de commissaris van de Koning over de aangemelde vragen.
6. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin aangemelde mondelinge vragen aan de orde worden gesteld.
7. De voorzitter geeft per onderwerp aan de vragensteller het woord om zijn vragen te stellen en een korte toelichting te geven.
8. Na de beantwoording krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.
9. Vervolgens kan de voorzitter aan andere leden van Provinciale Staten het woord verlenen om vervolgvragen te stellen over hetzelfde onderwerp.
10. Naar aanleiding van mondelinge vragen kunnen geen moties worden ingediend en worden geen interrupties toegelaten.

Artikel 39. Schriftelijke vragen

1. Een lid van Provinciale Staten kan schriftelijke vragen indienen bij de voorzitter. De griffier brengt de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van Provinciale Staten en van Gedeputeerde Staten en de commissaris van de Koning.
2. Gedeputeerde Staten of de commissaris van de Koning antwoorden zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen dertig dagen nadat de vragen zijn ontvangen. De griffier brengt het antwoord ter kennis van de leden van Provinciale Staten.
3. Als beantwoording niet binnen de termijn kan plaatsvinden, stellen Gedeputeerde Staten of de commissaris van de Koning de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis. Hierbij geven zij de termijn aan waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. De griffier brengt een afschrift van dit bericht ter kennis van de leden van Provinciale Staten.

Artikel 39a. Inlichtingenprocedure

1. Een lid van Provinciale Staten kan op grond van artikel 167 of 179 Provinciewet een verzoek om inlichtingen indienen bij de voorzitter. De griffier brengt het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van Provinciale Staten en van Gedeputeerde Staten en de commissaris van de Koning.
2. Gedeputeerde Staten of de commissaris van de Koning voldoen zo spoedig mogelijk aan het verzoek, maar in ieder geval binnen eenentwintig dagen nadat het verzoek is ontvangen. De griffier brengt de verstrekte inlichtingen ter kennis van de leden van Provinciale Staten.
3. Als niet binnen de termijn aan het verzoek kan worden voldaan, stellen Gedeputeerde Staten of de commissaris van de Koning de verzoeker hiervan gemotiveerd in kennis. Hierbij geven zij de termijn aan waarbinnen zij aan het verzoek kunnen voldoen. De griffier brengt een afschrift van dit bericht ter kennis van de leden van Provinciale Staten.

Artikel 40. Wensen en bedenkingen

1. Zodra Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten inlichtingen hebben verstrekt en Provinciale Staten in de gelegenheid stellen om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken, deelt de griffier dit mee aan de leden van Provinciale Staten met het verzoek binnen vijf dagen mee te delen of overleg met Gedeputeerde Staten gewenst is.
2. Wanneer een of meer leden van Provinciale Staten overleg vragen, worden de inlichtingen gea-gendeerd voor het eerst mogelijke overleg tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.
3. Indien nodig roept de voorzitter van Provinciale Staten een extra vergadering bijeen.
4. Als geen van de leden overleg vraagt, informeert de griffier Gedeputeerde Staten hierover.
5. Gedeputeerde Staten informeren Provinciale Staten over het definitief genomen besluit.

Artikel 41. Verantwoording en verslag

1. Een lid van Provinciale Staten, een gedeputeerde, de commissaris van de Koning of de secretaris, die door Provinciale Staten is aangewezen tot lid van het algemeen bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, kan vragen in de vergadering verslag te mogen doen over zaken die in de gemeenschappelijke regeling aan de orde zijn.
2. Ieder lid van Provinciale Staten kan aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, schriftelijke vragen stellen. Artikel 39 is van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer een lid van Provinciale Staten een persoon als bedoeld in het eerste lid ter verantwoording wenst te roepen over zijn wijze van functioneren als zodanig, besluiten Provinciale Staten over het toestaan daarvan. Artikel 36 is van overeenkomstige toepassing.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere organisaties of instituties, waarin Provinciale Staten een van hun leden hebben benoemd.

Hoofdstuk 7 Besloten vergadering

Artikel 42. Toepassing van dit reglement

Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet in strijd zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 43. Opheffing van de geheimhouding

Indien Provinciale Staten op grond van artikel 86, vierde lid van de Provinciewet het voornemen hebben de geheimhouding op te heffen, overleggen zij voorafgaand in een besloten vergadering met het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, als dit orgaan daarom verzoekt.

Hoofdstuk 8 Voorbereiding van de Statenvergadering

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 44. Algemeen

Provinciale Staten kunnen een Statenvergadering voorbereiden met een verkennende en een oordeelsvormende vergadering, zonodig voorafgegaan door een informatiebijeenkomst.

Artikel 45. Voorzitters

1. Provinciale Staten benoemen uit hun midden voorzitters voor de bijeenkomsten en vergaderingen als bedoeld in artikel 44.
2. Een voorzitter is belast met:
 - a. het leiden van de bijeenkomst of vergadering;
 - b. het handhaven van de orde;
 - c. het doen naleven van dit reglement;

- d. hetgeen dit reglement hem verder opdraagt.
3. De zittingsperiode van de voorzitter eindigt in ieder geval aan het einde van de zittingsperiode van Provinciale Staten.
4. Provinciale Staten kunnen de voorzitter ontslaan.
5. De voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen. Hij meldt dit schriftelijk aan de voorzitter van Provinciale Staten. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als Provinciale Staten een opvolger hebben benoemd.
6. Als door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, vervullen Provinciale Staten deze zo spoedig mogelijk.

Artikel 46. Aanwezigheid en ondersteuning griffier

1. De griffier draagt zorg voor de organisatie en ondersteuning van de bijeenkomsten en vergaderingen.
2. De griffier kan in iedere bijeenkomst en vergadering aanwezig zijn.

Artikel 47. Handhaving van de orde

Artikelen 16 en 24 zijn van overeenkomstige toepassing op de bijeenkomsten en vergaderingen als bedoeld in artikel 44.

Artikel 48. Besloten bijeenkomsten en vergaderingen

De bepalingen in hoofdstuk 7 zijn van overeenkomstige toepassing op de bijeenkomsten en vergaderingen als bedoeld in artikel 44.

Artikel 49. Toehoorders en pers

Artikel 15 is van overeenkomstige toepassing op de bijeenkomsten en vergaderingen als bedoeld in artikel 44.

Paragraaf 2 Voorbereiding

Artikel 50. Agendering van onderwerpen

1. De griffier stuurt op de tweede werkdag voorafgaand aan een vergadering van de Agendacommissie een planning van en een advies over de wijze van behandeling van te agenderen onderwerpen. Ook stuurt hij de commissie de ontvangen uitnodigingen voor werkbezoeken en geeft daarover een advies.
2. Elk lid van Provinciale Staten en iedere fractievolger kan tot maandag 12.00 uur voorafgaand aan een vergadering van de Agendacommissie een, gemotiveerd, voorstel voor een informatiebijeenkomst, een verkennend gesprek of een oordeelsvormende vergadering indienen bij de griffier. De griffier stuurt deze voorstellen zo spoedig mogelijk aan de Agendacommissie en draagt ervoor zorg dat zo spoedig mogelijk een behandeladvies wordt opgesteld.
3. Indien de Agendacommissie vanwege een spoedeisend belang met een afwijkende oproeptermijn bijeen is geroepen, draagt de griffier er voor zorg dat de betreffende voorstellen met een bijbehorend behandeladvies tenminste zes uur voor aanvang van de vergadering voor de leden beschikbaar is.
4. Wanneer de Agendacommissie een voorstel onvoldoende voorbereid acht, kan zij nadere inlichtingen of advies vragen.
5. De Agendacommissie kan per e-mail tot een wijziging van de behandeling van een voorstel besluiten, tenzij een van de leden verzoekt om eerst in vergadering bijeen te komen.
6. De griffier publiceert de door de Agendacommissie vastgestelde agenda van beeldvormende bijeenkomsten en oordeelsvormende vergaderingen ten minste tien dagen voorafgaand aan de bijeenkomsten en vergaderingen in een Stateninformatiesysteem.

Artikel 51. Vergaderlocatie en vergaderschema

1. Provinciale Staten organiseren de informatiebijeenkomsten, verkennende gesprekken en oordeelsvormende vergaderingen op de dagen die door de voorzitter van Provinciale Staten in een vergaderschema zijn vastgesteld. Bij uitzondering kan de Agendacommissie besluiten om informatiebijeenkomsten, verkennende gesprekken en oordeelsvormende vergaderingen te organiseren op de avond voorafgaand aan de in het vergaderschema vastgestelde dagen. De leden van Provinciale Staten worden hiervan ten minste zeven dagen voorafgaand aan de betreffende bijeenkomsten en vergaderingen op de hoogte gesteld.
2. De bijeenkomsten en vergaderingen vinden plaats in Huis der Provincie te Arnhem. De Agendacommissie kan besluiten hiervan af te wijken als het onderwerp van een bijeenkomst of vergadering daartoe aanleiding geeft of betrekking heeft op een specifiek deel van het grondgebied van Gelderland.

Artikel 52. Publicatie van stukken

1. De griffier publiceert stukken die ter toelichting dienen van de onderwerpen die tijdens bijeenkomsten en vergaderingen aan de orde komen digitaal in een Stateninformatiesysteem.
2. Als op stukken op grond van artikel 84 Provinciewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier de leden van Provinciale Staten of fractievolgers inzage. De stukken mogen op geen enkele wijze worden gekopieerd of gefotografeerd. Artikel 13, tweede en derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 3 Informatiebijeenkomsten

Artikel 53. Doel en vorm

1. Een informatiebijeenkomst is gericht op het overbrengen van feitelijke informatie .
2. Een informatiebijeenkomst kan bestaan uit:
 - a. een technische briefing;
 - b. een hoorzitting;
 - c. een rondetafelgesprek;
 - d. een werkbezoek.
3. De Agendacommissie kan beslissen een informatiebijeenkomst een andere vorm te geven wanneer dit het doel van de bijeenkomst beter dient.

Artikel 54. Hoorzitting

1. In een hoorzitting kan eenieder die afgevaardigden van de fracties en groepen toespreken over het geagendeerde onderwerp.
2. Eenieder die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit uiterlijk op maandag 12.00 uur voorafgaand aan de hoorzitting bij de griffier. Hij vermeldt daarbij zijn naam en contactgegevens.
3. Elke spreker krijgt maximaal vijf minuten het woord. De voorzitter kan in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
4. De voorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding. De voorzitter kan van de volgorde afwijken, als dit in het belang is voor de orde van de hoorzitting.
5. De griffier maakt een korte samenvatting van de inbreng van de insprekers, tenzij sprake is van een transcript. Als sprekers hun inbreng op schrift hebben gesteld, neemt de griffier deze als bijlage op bij het verslag.

Artikel 55. Rondetafelgesprek

1. Een rondetafelgesprek is een verdiepend gesprek tussen afgevaardigden van de fracties en groepen en genodigden over een bepaald onderwerp.
2. Degene die verzoekt om een rondetafelgesprek moet duidelijk maken wat het verdiepende karakter is dat met het rondetafelgesprek wordt beoogd.
3. De griffier organiseert een rondetafelgesprek in opdracht van de Agendacommissie.
4. Degenen die niet als deelnemer zijn uitgenodigd aan een rondetafelgesprek en zaken willen inbrengen, kunnen schriftelijk tot maandag 12.00 uur voor de dag waarop het rondetafelgesprek plaats zal vinden hun inbreng bij de griffie indienen. De griffie draagt ervoor zorg dat deze inbreng zo spoedig mogelijk aan Provinciale Staten ter kennis wordt gebracht.

Artikel 56. Spreekregels

1. Deelnemers aan de bijeenkomst spreken vanaf hun plaats of vanaf de door de voorzitter aangewezen spreekplaats en richten zich tot de voorzitter.
2. Deelnemers aan de bijeenkomst voeren het woord na het van de voorzitter verkregen te hebben.
3. Een deelnemer aan de bijeenkomst die het woord vraagt over de orde van de bijeenkomst krijgt als eerste het woord.
4. De Agendacommissie kan spreektijd vaststellen.

Artikel 57. Deelname aan de informatiebijeenkomst.

1. Aan een informatiebijeenkomst nemen leden van Provinciale Staten deel die namens hun fractie of groep zijn afgevaardigd. Elke fractie en groep kan twee deelnemers, waarvan één woordvoerder afvaardigen. De fractie kan een fractievolger afvaardigen.
2. De Agendacommissie kan Gedeputeerde Staten verzoeken de secretaris te laten deelnemen aan de bijeenkomst.
3. De griffier neemt deel aan de bijeenkomst op uitnodiging van de voorzitter.
4. De Agendacommissie dan wel de voorzitter kan beslissen dat anderen dan bedoeld in het eerste en tweede lid deelnemen aan de bijeenkomst.

5. De Agendacommissie kan beslissen dat elke fractie en groep meerdere deelnemers kan afvaardigen bij een bijeenkomst, wanneer dit het doel en de vorm van de bijeenkomst beter dient. De Agendacommissie beslist hoeveel deelnemers dit mogen zijn.

Artikel 58. Werkbezoeken

1. Artikel 56 en artikel 57, tweede tot en met vijfde lid zijn niet van toepassing op een werkbezoek.
2. Een werkbezoek is niet publiekelijk toegankelijk behalve wanneer de Agendacommissie of de organiserende partij hierin voorziet.

Paragraaf 4 Verkennende en oordeelsvormende vergaderingen

Artikel 59. Doel

1. Een verkennende vergadering is gericht op het overleggen met Gedeputeerde Staten of de commissaris van de Koning over de motivering van de door hen gedane voorstellen of de uitoefening van hun bevoegdheden.
2. Een oordeelsvormende vergadering is gericht op het uitwisselen van politieke standpunten, waaronder de inhoud van moties en amendementen die fracties en groepen voornemens zijn in te dienen. Fracties en groepen streven er naar om een concept van een motie of amendement voor maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering te verstrekken aan de griffier voor een feitelijke en juridische toets. Na toestemming van de indiener publiceert de griffier het betreffende concept in het Stateninformatiesysteem.

Artikel 60. Deelname aan de beraadslaging

1. Aan de beraadslaging nemen leden van Provinciale Staten deel die namens hun fractie of groep zijn afgevaardigd. Elke fractie en groep kan twee deelnemers, waarvan één woordvoerder, per agendapunt afvaardigen. De fractie kan een fractievolger afvaardigen.
2. De Agendacommissie kan Gedeputeerde Staten verzoeken de secretaris te laten deelnemen aan de beraadslaging.
3. De griffier neemt deel aan de beraadslaging op uitnodiging van de voorzitter.
4. De Agendacommissie dan wel de voorzitter kan beslissen dat anderen dan bedoeld in het eerste en tweede lid deelnemen aan de beraadslaging.
5. De Agendacommissie kan beslissen dat elke fractie en groep twee woordvoerders kan afvaardigen bij een agendapunt dat verband houdt met de P&C-cyclus, wanneer dit het doel van de vergadering beter dient.

Artikel 61. Spreekregels

1. Deelnemers aan de beraadslaging spreken vanaf hun plaats of vanaf de door de voorzitter aangewezen spreekplaats en richten zich tot de voorzitter.
2. Sprekers voeren het woord na het van de voorzitter verkregen te hebben.
3. Een spreker die het woord vraagt over de orde van de vergadering krijgt als eerste het woord. Een ordevoorstel strekt niet tot wijziging van een door de Agendacommissie genomen besluit.
4. De Agendacommissie kan spreektijd vaststellen.

Artikel 62. Resultaat beraadslaging

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp voldoende is besproken, sluit hij de beraadslaging.
2. Wanneer de voorzitter de beraadslaging van een verkennende vergadering sluit, concludeert de voorzitter, daarbij rekening houdend met de zetelverdeling in Provinciale Staten, of het onderwerp voldoende is voorbereid voor behandeling in een oordeelsvormende vergadering of dat een volgende verkennende vergadering over het onderwerp nodig.
3. Wanneer de voorzitter de beraadslaging van een oordeelsvormende vergadering sluit, concludeert de voorzitter, daarbij rekening houdend met de zetelverdeling in Provinciale Staten, of het onderwerp voldoende is besproken of dat een volgende oordeelsvormende vergadering over het onderwerp nodig is. Wanneer Gedeputeerde Staten een ontwerpbesluit aan Provinciale Staten hebben voorgelegd, concludeert hij of het onderwerp voldoende is voorbereid voor agendering in Provinciale Staten of dat een volgende oordeelsvormende vergadering over het onderwerp nodig is.

Artikel 63. Spreekrecht

1. Eenieder heeft in een verkennende vergadering het recht de afgevaardigden uit de fracties en groepen toe te spreken over het geagendeerde onderwerp. Er bestaat geen spreekrecht als er over het geagendeerde onderwerp een hoorzitting is gehouden of op een andere wijze invulling is gegeven of nog wordt gegeven aan het spreekrecht.
2. Eenieder die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit uiterlijk op maandag 12.00 uur voorafgaand aan de vergadering bij de griffier. Hij vermeldt daarbij zijn naam en contactgegevens.

3. In elke verkennende vergadering is voor alle agendapunten gezamenlijk dertig minuten beschikbaar voor het spreekrecht, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
4. Een spreker heeft maximaal vijf minuten spreektijd, tenzij het aantal personen dat spreektijd heeft aangevraagd meer is dan zes. In het geval dat er meer dan zes sprekers zijn, verdeelt de voorzitter de in de vergadering beschikbare tijd voor het spreekrecht evenredig over de sprekers. De voorzitter kan in bijzondere gevallen hiervan afwijken.
5. De spreker voert het woord nadat de voorzitter hem dit heeft verleend. De voorzitter of een afgevaardigde kan een voorstel doen voor de behandeling van de door een burger geleverde inbreng.

Artikel 64. Afsprakenlijst

1. De griffier draagt zorg voor een afsprakenlijst van de vergadering. Deze lijst bevat:
 - a. de namen van de voorzitter, de leden van Provinciale Staten en fractievolgers die namens hun fractie of groep afgevaardigd zijn en overige genodigden;
 - b. een samenvatting van het behandeladvies aan Provinciale Staten.
 - c. de toezeggingen die door Gedeputeerde Staten zijn gedaan.
2. De griffier publiceert de ontwerp-afsprakenlijst van de vergadering uiterlijk zeven dagen na de vergadering in een Stateninformatiesysteem.
3. De Agendacommissie stelt de afsprakenlijst vast.
4. De deelnemers aan een vergadering hebben het recht aan de Agendacommissie een voorstel te doen om de afsprakenlijst te wijzigen.

Hoofdstuk 9 Open Agenda

Artikel 65. Doel

In een bijeenkomst met een Open agenda heeft eenieder het recht om met Provinciale Staten in gesprek te gaan over onderwerpen waarover niet op een andere wijze is voorzien in het spreekrecht.

Artikel 66. Voorzitterschap

Een voorzitter als bedoeld in artikel 45 zit de bijeenkomst met Open agenda voor.

Artikel 67. Aanmelden

Eenieder die tijdens een bijeenkomst met een Open agenda van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit op maandag 12.00 uur voorafgaand aan de bijeenkomst met Open agenda bij de griffier. Hij vermeldt daarbij zijn naam, contactgegevens en het onderwerp, waarover hij het woord wil voeren.

Artikel 68. Spreekregels

1. Een spreker voert het woord nadat de voorzitter hem dit heeft verleend. De voorzitter of een afgevaardigde kan de Agendacommissie een voorstel doen voor de behandeling van de door een spreker geleverde inbreng.
2. Een spreker kan niet het woord voeren over:
 - a. een besluit van het provinciebestuur waartegen een gerechtelijke procedure loopt;
 - b. benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
 - c. een gedraging waarover een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
3. De spreektijd voor alle sprekers tezamen bedraagt maximaal 45 minuten.
4. De voorzitter kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in het eerste en tweede lid.

Hoofdstuk 10 Adviescommissies

Artikel 69. Samenstelling

1. De commissie bestaat uit maximaal één lid per fractie of groep. Een fractie kan in plaats van een lid van de fractie een fractievolger afvaardigen.
2. Provinciale Staten benoemen de leden en plaatsvervangende leden van de commissie.
3. Het doel en de opdracht van de commissie wordt in een instellingsbesluit van Provinciale Staten beschreven.

Artikel 70. Commissievoorzitter

1. Provinciale Staten benoemen de voorzitter van de commissie.
2. De commissie benoemt uit haar midden de plaatsvervangend commissievoorzitter.
3. De commissievoorzitter kan lid zijn van de commissie.
4. De commissievoorzitter is belast met het:
 - a. samen met de commissiegriffier voorbereiden van de vergaderingen;

- b. leiden van de vergaderingen en het handhaven van de orde;
- c. optreden als woordvoerder namens de commissie;
- d. namens de commissie indienen van initiatiefvoorstellen;
- e. doen naleven van dit reglement.

Artikel 71. Rapportage

De commissie rapporteert over haar werkzaamheden aan Provinciale Staten.

Artikel 72. Openbaarheid

De bijeenkomsten van de commissie zijn openbaar, tenzij de commissie anders beslist.

Artikel 73. Griffier en commissiegriffier

1. De griffier draagt zorg voor de ondersteuning van een commissie.
2. De griffier kan in iedere vergadering aanwezig zijn.

Artikel 74. Ambtelijke bijstand

De commissie kan, overeenkomstig de Verordening bijstand en fractieondersteuning 2023, de griffier verzoeken bijstand te verlenen.

Artikel 75. Opheffing

1. De commissie houdt op te bestaan wanneer de aan haar opgelegde taken als omschreven in het instellingsbesluit zijn vervuld.
2. Provinciale Staten kunnen in het instellingsbesluit bepalen de commissie op te heffen op een eerder tijdstip dan genoemd in het eerste lid.

Hoofdstuk 14 Slotbepalingen

Artikel 76. Uitleg reglement

In gevallen waarin hoofdstuk 10 niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van dit hoofdstuk, beslist de betreffende commissie. In alle andere gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van dit reglement, beslissen Provinciale Staten op voorstel van de voorzitter.

Artikel 77. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin het wordt geplaatst.
2. Op dat tijdstip wordt het Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland 2023 ingetrokken.
3. Deze regeling wordt aangehaald als: Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland 2025.

Provinciale Staten van Gelderland

voorzitter

griffier

Toelichting Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland 2025

Artikel 3

Het werkgeverschap voor de griffier is neergelegd bij de Werkgeverscommissie. Provinciale Staten hebben een groot deel van hun bevoegdheden op het gebied van werkgeverschap overgedragen aan deze commissie.

Artikel 9

De griffie plaatst alle ingekomen Statenbrieven en overige binnengekomen mails en brieven in het Stateninformatiesysteem. Daarbij geeft de griffie aan PS een behandeladvies. Deze behandeladviezen kunnen zijn:

- voor kennisgeving aannemen
- betrekken bij ... (Statenbrief, vergadering, etc.)
- doorsturen aan GS voor reactie
- doorsturen aan GS ter voorbereiding van reactie door PS

Provinciale Staten besluiten iedere vergadering aan de hand van de behandeladviezen van de griffie over de definitieve afhandeling. Ieder lid kan bij de besluitvorming in de Statenvergadering over de afhandeling van de stukken een voorstel doen om een bepaald stuk op een andere manier af te handelen.

Schrijvers van mails en brieven krijgen een ontvangstbericht van de griffie. Dit is een procedureel bericht. Het is aan de fracties zelf om desgewenst inhoudelijk te reageren.

Artikel 26b

Stemmen door middel van het elektronisch stelsysteem als bedoeld in artikel 26a wordt gekwalificeerd als hoofdelijke stemming. Wanneer het elektronische stelsysteem niet beschikbaar is, kan de voorzitter of een lid verzoeken om een hoofdelijke stemming.

Artikel 28

Op voorstel van de voorzitter kunnen PS besluiten geen stemming te houden, maar in plaats daarvan één of meerdere personen bij acclamatie te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen.

Artikel 33a

In de oordeelsvorming worden regelmatig consulterende Statenbrieven en agendaverzoeken behandeld. In tegenstelling tot de besluitvormende Statenbrieven, stopt de behandeling van die stukken in principe bij de oordeelsvorming en worden deze niet meer behandeld in de Statenvergadering. Dit laatste gebeurt alleen wanneer een groot deel van de aanwezigen dit wenselijk acht of er een motie wordt aangekondigd.

Wanneer een groot aantal fracties moties wenst in te dienen, ligt het in de rede dat het debat wordt voortgezet in de Statenvergadering. Maar voor de situatie dat er slechts een enkele fractie een motie wenst in te dienen, is de 'Motie naar aanleiding van oordeelsvorming' een snelle en effectieve manier om in de Statenvergadering een motie in te dienen zonder dat het debat weer wordt heropend.

Artikel 35

Net als Gedeputeerde Staten het recht hebben om voorstellen voor provinciaal beleid aan Provinciale Staten te doen, hebben ook Statenleden dat recht: het recht van initiatief. Het vormgeven van een goed beargumenteerd en juridisch correct voorstel met bijbehorende financiering kan tijdrovend en complex zijn. Daarom heeft een Statenlid ook het recht om, met tussenkomst van de griffier, bijstand te krijgen op grond van de Verordening bijstand en fractieondersteuning 2023.

Nadat de initiatiefnemer het voorstel heeft ingediend bij de voorzitter, buigt de Agendacommissie zich over de vraag op welke wijze de voorbereiding van de besluitvorming moet plaatsvinden, net als dat met reguliere Statenbrieven gebeurt. Tijdens de behandeling in de beeldvormende bijeenkomsten en oordeelsvormende vergaderingen, licht de initiatiefnemer het voorstel toe en verdedigt dit. Tijdens de besluitvormende Statenvergadering neemt de initiatiefnemer plaats naast de voorzitter om, net als een gedeputeerde zou doen, het voorstel te verdedigen. Hij spreekt dat dus niet namens zijn fractie of groep, maar enkel als initiatiefnemer.

Er zijn ook initiatiefvoorstellen van meer procedurele aard. Het gaat dan bijvoorbeeld om voorstellen voor kleine wijzigingen van dit Reglement van Orde. Of om initiatiefvoorstellen waarmee PS adviezen van de Rekenkamer over nemen. Deze initiatiefvoorstellen worden ingediend door de plaatsvervangend voorzitter. De plaatsvervangend voorzitter of de griffier dient deze voorstellen in omdat het aan Statenleden is om een initiatiefvoorstel in te dienen. Maar gezien het procedurele karakter van het initiatiefvoorstellen, zal de griffier of plaatsvervangend voorzitter het voorstel niet inhoudelijk verdedigen maar hooguit procesmatig kunnen toelichten.

Artikel 37

Een Statenlid kan een verzoek indienen voor het houden van een spoeddebat. Dit is een debat over een politiek actuele kwestie, waarover het lid een uitspraak van Provinciale Staten wenst. Uitgangspunten voor het houden van een spoeddebat zijn:

- Het gaat om een politiek actuele kwestie;
- De indiener geeft aan waarom het debat niet uitgesteld kan worden tot een oordeelsvormende vergadering (tenzij er natuurlijk al oordeelsvorming heeft plaatsgevonden);
- De indiener geeft aan waarover hij een uitspraak van Provinciale Staten verlangt. Het spoeddebat heeft dus niet enkel tot doel om vragen te stellen aan het college van Gedeputeerde Staten. Met het verzoek tot het houden van een spoeddebat verstrekt de indiener daarom ook een of meerdere concept-moties.

Artikel 37 geeft een bijzonder recht aan een minderheid die tenminste uit tien leden moet bestaan om in Provinciale Staten punten te agenderen. Dit recht is ongeclausuleerd. Dit artikel is in zekere zin te beschouwen als een *lex specialis* (bijzondere regeling) ten opzichte van de *lex generalis* (algemene

regeling) van artikel 12. Dit betekent dat Provinciale Staten bij de vaststelling van de agenda of bij motie van orde de agendering van een spoeddebat niet bij meerderheidsbesluit kunnen verhinderen.

Artikel 38

In het Vragenuur hebben Statenleden de mogelijkheid om korte, actuele vragen te stellen aan het college van Gedeputeerde Staten. Hierbij gelden de volgende aandachtspunten:

- Het gaat om een actuele kwestie;
- De vraagsteller weegt af of het indienen van schriftelijke vragen niet een beter instrument is;
- De vragen leiden niet naar een politiek debat;
- De vragen zijn bondig en beperkt in aantal. Ze worden niet voorafgegaan door een uitgebreide beschouwing of verkondiging van het fractiestandpunt.

Er is wel een beperking gesteld in de onderwerpen waarover vraag kan worden gesteld. Een Statenlid kan geen vraag stellen over een onderwerp als hij daarmee hetzelfde politieke doel wil bereiken als hij of een ander Statenlid beoogt met reeds ingediende en nog niet beantwoorde schriftelijke vragen. Ook mag de vraag niet vooruitlopen op onderwerpen die door de Agendacommissie reeds voor bespreking zijn geagendeerd.

Hoofdstuk 8

Met de bepalingen in hoofdstuk 8 geven Provinciale Staten invulling aan artikel 80 Provinciewet. Artikel 91 Provinciewet is daarmee op alle in dit hoofdstuk genoemde bijeenkomsten en vergaderingen van overeenkomstige toepassing.

Provinciale Staten bespreken onderwerpen volgens het bob-model: beeldvorming – oordeelsvorming – besluitvorming.

De Agendacommissie beoordeelt welke behandeling nodig is voor Statenbrieven en initiatieven van fracties (agendaverzoeken, initiatiefvoorstellen) en wanneer deze gepland wordt.

Statenleden en fractievolgers hebben het recht om bij de Agendacommissie agendaverzoeken in te dienen. Wanneer de leden van de Agendacommissie het niet eens zijn over de vraag of dan wel wanneer een bepaald onderwerp geagendeerd moet worden, beslist de commissie bij meerderheid van stemmen.

De beeldvormende fase bestaat uit:

- Een informatiebijeenkomst. Deze kan bestaan uit een technische, ambtelijke, briefing. Maar er kan ook sprake zijn van een werkbezoek, rondetafelgesprek of hoorzitting. Het Reglement van Orde stelt geen vereisten aan de vorm die een informatiebijeenkomst moet hebben. Indien er geen informatiebijeenkomst is georganiseerd kan een Statenlid technische vragen schriftelijk of telefonisch stellen. De griffie kan hierbij bemiddelen.
- Een verkennende vergadering met Gedeputeerde Staten. In deze vergadering kan een Statenlid met Gedeputeerde Staten spreken over de politieke en beleidsmatige afwegingen die het college heeft gemaakt.

De oordeelsvormende fase bestaat uit de oordeelsvormende vergadering waarin de vertegenwoordigers van de fracties politieke standpunten uitwisselen. De behandelwijze kan verschillen. Er kan sprake zijn van de bespreking van een Statenbrief waaraan besluitvorming door PS is gekoppeld. Maar er kan ook sprake zijn van een Statenbrief ter consultatie of een agendaverzoek van een fractie.

Wanneer er een ontwerpbesluit voorligt, lichten de deelnemers in de oordeelsvormende vergadering het (voorlopige) standpunt van hun fractie toe. Door conceptmoties en -amendementen al voor deze vergadering met elkaar te delen, kan er tijdens de oordeelsvorming al over gesproken worden. GS nemen deel aan de oordeelsvormende vergadering om te reageren op standpunten, moties en amendementen van de fracties en kunnen toezeggingen doen. De oordeelsvormende vergadering heeft daarmee het karakter van een debat ter voorbereiding op de Statenvergadering. Aan het eind van de beraadslaging concludeert de voorzitter of het onderwerp als hamer-, stem- of besprekstuk kan worden geagendeerd voor de eerstvolgende Statenvergadering.

Wanneer er sprake is van een onderwerp waarover Gedeputeerde Staten Provinciale Staten willen consulteren of wanneer er sprake is van een agendaverzoek, vormt de oordeelsvormende vergadering in principe het sluitstuk van de behandeling van de betreffende Statenbrief. De voorzitter kan echter constateren dat behandeling van het onderwerp in een Statenvergadering nodig is, bijvoorbeeld met het oog op de wens om moties in te dienen.

Hoofdstuk 9

De Agendacommissie programmeert een bijeenkomst met een 'Open agenda'. Dit is een bijeenkomst van maximaal 45 minuten, waarin elke burger, organisatie of bedrijf spreektijd kan vragen om iets te

vertellen, een petitie aan te bieden of iets te presenteren aan de leden van Provinciale Staten. Het moet dan gaan om onderwerpen waarover niet al op een andere wijze is voorzien in het spreekrecht.

Hoofdstuk 10

Provinciale Staten stellen de adviescommissie bedoeld in dit hoofdstuk in op grond van artikel 82 van de Provinciewet.

Bijlage 1 Geheimhouding van informatie

Leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten krijgen in hun werk te maken met geheimhouding van informatie. Hoe zij met geheime informatie moeten omgaan, staat in de geheimhoudingsregeling van de Provinciewet (Hoofdstuk VA). Deze bijlage geeft een beknopt overzicht van de hoofdlijnen van deze regeling.

De geheimhoudingsregeling uit de Provinciewet is gericht op bestuursorganen. Fractievoolgers, fractie-medewerkers en ambtenaren kunnen echter vanwege hun functie ook te maken krijgen met informatie waarop geheimhouding rust. Fractievoolgers, fractiemedewerkers en ambtenaren zijn op grond van de Algemene wet bestuursrecht en het Wetboek van Strafrecht ook verplicht om die geheimhouding in acht te nemen.

Informatie kan schriftelijk of mondeling van aard zijn. Eerst worden de belangrijkste regels over schriftelijke informatie besproken. Daarna volgen de regels over geheimhouding van mondelinge informatie.

Schriftelijke geheime informatie

Wie kan geheimhouding opleggen?

Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten, de commissaris van de Koning en een commissie in de zin van de Provinciewet kunnen geheimhouding opleggen. Dit mogen zij alleen op grond van een belang dat staat beschreven in artikel 5.1, eerste of tweede lid van de Wet open overheid. Op schriftelijke informatie rust niet van rechtswege geheimhouding: dit moet *altijd* expliciet worden opgelegd door een van de genoemde bestuursorganen onder verwijzing naar het desbetreffende belang en naar de artikelen van de Provinciewet en de Wet open overheid.

Voor schriftelijke stukken die voor, tijdens of na een besloten vergadering worden overlegd, moet een apart besluit tot geheimhouding worden genomen.

Wie mag geheime schriftelijke informatie verstrekken?

De hoofdregel is: het orgaan dat de geheimhouding oplegt (PS, GS, cvdK of een commissie) is als enige bevoegd om die geheime informatie met andere bestuursorganen en de rekenkamer te delen. Daarbij moet altijd worden vermeld dat op de informatie geheimhouding rust. Het ontvangende orgaan mag deze informatie niet verder delen met anderen.

Op deze hoofdregel bestaat één uitzondering: als schriftelijke informatie onder geheimhouding met PS is gedeeld, mogen daarna *alleen de Staten* deze informatie nog met anderen delen. Het orgaan dat geheimhouding had opgelegd, blijft wel bevoegd de geheime informatie verder te bespreken en te behandelen met de partijen met wie de informatie al was gedeeld voordat de informatie aan de Staten werd verstrekt.

Het is niet mogelijk voor GS, de cvdK of een commissie om geheime schriftelijke informatie aan één of enkele Statenleden te verstrekken. Er bestaat alleen de mogelijkheid om geheime schriftelijke informatie met de Staten als geheel te delen. In het geval dat informatie onder geheimhouding wordt verstrekt aan een commissie waarin enkele leden van de Staten zitting hebben, moet deze informatie dan ook aan de Staten als geheel worden verstrekt.

Wie mag geheime schriftelijke informatie weer opheffen?

De hoofdregel is: geheimhouding wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd deze weer heeft opgeheven. Op deze hoofdregel bestaan twee uitzonderingen:

1. Als informatie onder geheimhouding met de Staten is gedeeld, dan zijn de Staten als enige bevoegd om de geheimhouding op te heffen.
2. Als geheimhouding is opgelegd door een commissie, dan kan de geheimhouding niet alleen worden opgeheven door de commissie die de geheimhouding heeft opgelegd, maar ook door het orgaan dat die commissie heeft ingesteld.

Als geen Woo-grond aanwezig is

Soms is er een situatie waarin GS schriftelijke informatie willen delen met PS of een commissie, waarvan zij vinden dat deze informatie (tijdelijk) binnenskamers moet blijven maar waarvoor zij artikel 5.1 Woo niet kunnen inroepen. GS brengen dan de informatie vertrouwelijk ter kennis van de Staten.

Hier wordt bewust gesproken van *vertrouwelijke* informatie, omdat de wet alleen spreekt van openbare of geheime informatie.

In dit geval kunnen GS hooguit een beroep doen op de bereidheid om de informatie niet naar buiten te brengen. De afweging om de informatie al dan niet in de openbaarheid te brengen, ligt dan bij het Statenlid. Hij of zij is hierop door GS niet aanspreekbaar. Het is aan GS om een inschatting te maken van het risico dat de informatie toch niet binnenskamers blijft en van de gevolgen die dit kan hebben.

Mondelinge geheime informatie

Onder mondelinge geheime informatie (waar dus geen geschrift aan te pas komt) valt informatie die in een besloten vergadering wordt behandeld ([artikel 23 Provinciewet](#)). Onder dit artikel vallen besloten Statenvergaderingen en besloten vergaderingen van commissies die door PS zijn ingesteld. In artikel 23 is bepaald dat de informatie die in een besloten vergadering ter kennis van de aanwezigen komt geheim is, tenzij de commissie of de Staten anders beslissen. De geheimhoudingsplicht voor mondelinge informatie geldt dus van rechtswege.

Zowel tijdens de vergadering als op een later moment kunnen de Staten of de commissie besluiten tot opheffing van de geheimhouding van mondelinge informatie die in een besloten vergadering ter kennis van de aanwezigen is gekomen. Als wordt besloten tot opheffing van de geheimhouding, worden de verslaglegging en de besluitenlijst op de gebruikelijke wijze openbaar gemaakt.

Uitzonderingssituatie

Op het moment dat door de commissaris van de Koning of (leden van) het college van Gedeputeerde Staten bepaalde zaken in beslotenheid worden besproken, komt de mondelinge informatie waarop van rechtswege geheimhouding ligt, ter kennis van de aanwezigen. Deze geheime informatie is dan dus niet aan de Staten verstrekt, waardoor de geheime informatie ook niet aan de gehele Staten hoeft te worden verstrekt.

Uiteraard kunnen zich nog steeds situaties voordoen waarin bijvoorbeeld de commissaris van de Koning vertrouwelijke informatie wil bespreken met enkele leden van de Staten. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het presidium.

Schending geheimhoudingsplicht door Statenleden

Als een Statenlid of een commissielid in strijd handelt met zijn geheimhoudingsplicht, dan kan deze persoon ten hoogste drie maanden worden uitgesloten van het ontvangen van alle geheime informatie. Dit besluit staat los van eventuele strafbaarheid op grond van [artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht](#).